

Pot fi construite proiecte de energie regenerabilă pe pajiști?

Ioana Roman (partener Filip & Company), Ilinca Porojan (associate Filip & Company)

Ioana Roman (partener Filip & Company)

Însumând aproximativ 4 milioane de hectare din suprafața teritorială a României, pajiștile reprezintă o categorie de terenuri ce oferă potențial ridicat în dezvoltarea unor proiecte destinate obținerii energiei regenerabile.

În plin val al dezvoltării proiectelor de energie regenerabilă, România pare nepregătită din punct de vedere legislativ, dispozițiile legale lăsând loc de interpretări variate de natură să creeze nesiguranță și să descurajeze investițiile. Dacă în anumite state proiectele de energie regenerabilă, precum parcurile de panouri fotovoltaice, conviețuiesc cu activitatea de pășunare a terenurilor și chiar cu producerea anumitor culturi, în România situația este neclară.

Aducem astfel în prim plan următoarea întrebare legitimă a unora dintre dezvoltatori: putem construi proiecte de energie regenerabilă pe pajiști?

Pentru a putea răspunde la această

Ilinca Porojan (associate Filip & Company)

întrebare, trebuie să analizăm dispozițiile legale ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente („OUG 34/2013”), dar și ale Hotărârii Guvernului nr. 1064/2013 privind aprobarea Normelor Metodologice din 2013 pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente („Normele Metodologice”). Definite prin OUG 34/2013, pajiștile sunt suprafețe agricole de pășuni și fânețe, naturale sau cultivate, folosite pentru producția de iarbă sau de alte plante erbacee furajere, care nu au fost incluse timp de cel puțin 5 ani în sistemul de rotație a culturilor și care sunt utilizate pentru pășunatul animalelor și producerea de furaje, cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu.

Potrivit art. 5 din OUG 34/2013, este interzisă scoaterea temporară sau definitivă din

circuitul agricol a pajiștilor situate în extravilanul localităților.

Prin excepție, pajiștile situate în extravilanul localităților pot fi scoase definitiv din circuitul agricol cu avizul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru anumite categorii de proiecte enumerate la art. 5 alin. (3) din OUG 34/2013, printre care se numără și înființarea de noi capacități de producere a energiei regenerabile, în condițiile legii și care să nu afecteze buna exploatare a pajiștilor [art. 5 alin. (3) lit. b)].

Potrivit legii, în plus față de obținerea avizului Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, beneficiarul scoaterii definitive din circuitul agricol a pajiștilor are obligația să recupereze din terenurile neproductive o suprafață egală cu cea aprobată a fi scoasă definitiv din circuitul agricol. Recuperarea acestor terenuri trebuie să fie făcută anticipat, cel târziu până la data stabilită în actul prin care se aprobă scoaterea definitivă din circuitul agricol a acestor suprafețe, astfel încât suprafața de pajiști la nivel local, județean sau național să nu scadă. Astfel, cel puțin în teorie, o utilizare a pajiștilor situate în extravilan ar părea posibilă pentru dezvoltarea unor proiecte de energie regenerabilă. Cu toate acestea, Normele Metodologice prevăd la art. 7 următoarele: „Pe pajiști se pot amplasa construcții care servesc activităților agricole, precum și anexe la exploatarea agricole, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, respectiv: a) adăposturi pentru animale, anexe gospodărești ale exploatarea agricole pentru mulsul sau tunsul animalelor, pentru mașini agricole și utilaje, pentru depozitarea furajelor, precum și adăposturi temporare și umbrare pentru animale; b) surse de apă potabilă, puțuri, aducții de apă pentru exploatarea; c) investiții pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile, exclusiv în scopul asigurării energiei pentru consumul propriu al exploatarea, sub rezerva neafectării exploatarea pajiștilor.”

La prima vedere articolul 7 din Normele Metodologice pare să aducă o clarificare specific legată de construcții care servesc activității agricole, în sensul în care acestea pot include și proiecte de producere a energiei regenerabile, dar numai dacă acestea sunt exclusiv legate de asigurarea consumului propriu al exploatației agricole, și nu ar aduce atingere excepției mai largi prevăzute în OUG 34/2013 în articolul 5 alin. 3 lit. b), care permite, mai general, amplasarea proiectelor regenerabile pe pajiști, în măsura în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege.

O interpretare contrară ar face inaplicabile într-o mare măsură prevederile amintite ale OUG 34/2013 și ar încălca principiul conform căruia actul normativ cu forță juridică inferioară (Normele Metodologice) nu poate deroga de la și nu poate amenda actul normativ cu forță juridică superioară (OUG 34/2013).

Totuși, pe baza acestor prevederi neclare și necorelate, la nivelul direcțiilor județene pentru agricultură, dar și la nivelul ministerului de resort, s-a conturat interpretarea potrivit căreia scoaterea definitivă din circuitul agricol poate fi realizată numai pentru acele proiecte de energie regenerabilă destinate alimentării cu energie electrică pentru consumul propriu al unei exploatații agricole. Astfel, deși legiuitorul nu realizează această distincție la nivelul normei principale, anume în OUG 34/2013, totuși,

în practică, prin raportare la prevederile Normelor Metodologice, autoritățile competente par să limiteze sfera de aplicare a proiectelor de energie regenerabilă, excluzând astfel posibilitatea dezvoltării pe pajiști a proiectelor de energie regenerabilă realizate cu scopul injectării producției de energie electrică în rețeaua de distribuție ori transport.

Aceste neconcordanțe legislative sunt o piedică în valorificarea potențialului energetic al României.

Ne exprimăm speranța ca autoritățile implicate să dezlege confuzia legislativă și să stabilească proceduri și criterii clare în privința posibilității dezvoltării proiectelor de energie regenerabilă pe pajiști. Clarificarea aspectelor ar stimula interesul investitorilor și ar îndepărta unele potențiale piedici în dezvoltarea proiectelor regenerabile, contribuind la încurajarea și sprijinirea investițiilor în acest domeniu strategic pentru dezvoltarea sustenabilă.

